

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus MÄRTS 2015

Mõtteid paastuajaks A.D. 2015

Igal aastal enne paastu algust meenub koguduse auliikme dr Heino Noore tõdemus inimese elu on rütmilisusest ja rütmilise elu olulisusest. Rütmilisus loob turvatunde ja rahu. Olgu siis tegemist astronoomilise aasta, kirikuaasta või mõne muu aja arvestamise aluseks oleva süsteemi järgimisega. Aasta oma rutiini, korrapära, aga ka pühade ja tähtpäevadega raamistab meie elu ja tegevust.

Paastuaeg paneb meid igal aastal uuesti mõtlema elu olulistele küsimustele - ennekõike suhtele Jumala ja ligimestega. Loodetavasti ka sellele, millist tähtsust omab minu jaoks kannatav, ristil surev ja maailma patust vabastav Kristus. Mõnda asja on meil elus raske mõista ja lõpuni lahti seletada, paljudele küsimustele saame vastused tagantjäreli. Ikka ja jälle pakub paastuaeg meile võimalust teistsuguseks elus, kingib võimluse muutuseks ja muudatusteks. Viise paastuaja pühitsemiseks on erinevaid – on vaimulikud harjutused, palve ja pühakirja lugemine, meditatsioon, askeetlik elu, loobumised. Ka siinkirjutaja tutvusringkonnas on aasta-aastalt üha enam neid, kes paastuaega selle eesmärgipärasel tähenduses kasutavad. Õige paastumine tähendab alati millestki loobumist millegi ja kellegi teise heaks ja kasuks.

Üks viis käesolev paastuaeg enda jaoks tähenduslikuks muuta, on oma elu lihtsamaks teha eemaldades sellest kõik, mis on üleliigne (nii vaimses kui materiaalses mõttes). Ameerika pastor ja kirjanik Joshua Becker on populaarsust kogunud vähenõudliku ja lihtsa elustiili propageerijana. See on omamoodi vastureaktsioon tarbimisühiskonna lämmatavale võidukäigule. Ristikirikule on lihtne ja vähenõudlik elu olnud iseloomulik selle algusaegadest. Ka Jeesuse Kristuse maapealne elu on kinnitus lihtsast, ent pühitsetud elust. Mäejuhluses tõdeb Jeesus, et seal, kus on inimese aare, seal on ka inimese süda. Ripume sageli valede asjade, tegevuste, harjumuste, mõtete, aga ka inimsuhete küljes ja võrgus julgemata teha otsuseid, mis meie elu võiksid kvalitatiivselt muuta.

15. sajandil munk ja kirjanik Thomas a Kempis on öelnud, et puhtus ja lihtsus on kaks tiiba, mille abil inimene tõuseb lahti maast ja kõigest ajalikust. Lihtsus toob tasakaalu, vabaduse ja rõõmu. Lihtne ja loomulik, aga ka aeglane elu on võiks olla ideaaliks, mille poole püüelda.

Läti päritolu geograaf Edmunds Valdemārs Bunkše ütleb oma autobiograafilises teoses „Geograafia ja elamise kunst“ (Varrak 2008), et meie ajal on igavuse tundmine luksus, ebatavaline seisund. Meid on

kasvatatud olema usinad, tublid ja tegusad, sest meile kingitud aeg on ju taastumatu ressurss. Samas, vaatamata elu jooksul omandatud teadmisele laisklemise destruktiivsest mõjust ja selle taunitavusest, peame seda endale siiski aeg-ajalt võimaldama. Nii nagu enamuse asjadega elus on ka jõudehetkede puhul siiski küsimus n.ö õiges doseerimises ja manustamises.

Ainult puhanud inimene suudab oma eluga hakkama saada ning ligimese ja Jumala teenimisele maksimaalselt panustada. Rääkimata sellest, et puhanud inimene on võimeline tajuma maailma selle erinevates avaldumisvormides kirkamalt. Nägema selles ilu ja mõtet ning küllap viima ka selgemale äratundmisele maise ja taevase suhetest.

Lihtsat, rahulikku ja äratundmisi kinkivat paastuaega!

Kristel Engman
EELK Lääne praostkonna vikaarõpetaja

PEAPISKOPI KARJASEKIRI PALVEPÄEVAKS JA PAASUAJA ALGUSEKS

*„Võidolge, et minna sisse kitsast uksest, sest paljud, ma ütlen teile, püüavad minna, aga ei suuda!”
Lk 13:24*

Tuhkapäevaga algab paastuaeg. Kas see toob meie eluviisidesse vähemalt ajutiselt mingigi muutuse? Kas võtame loobuda millestki, mis meid paelub ja meelitab, kuid pole oma olemuselt muud kui maine ja kaduvikku kiskuv hellitav nauding, tarbetu harjumus või meeleline liialdus? Muutuse võib meelelisest loobumise kõrval tuua vaimulike harjutuste lisamine oma ellu. Täiustagem paastuaegset päevaplaani täiendava palvehetke, lisapeatüki pühakirjalugemise või pisut heldema annetusega abivajajale. Kui püüame rohkem ja otsime oma eluviiside ning hoiakute muutmiseks sagedamini tuge palvest, Jumala sõnast ja Issanda Kristuse eeskujust, oleme paastuaega astumiseks õigesti valmistunud. Meie elu tasakaalupunkt nihkub teisale ning võime kogeda vahetult Kristuse ligiolu ja saada ihuliku paastumise ning vaimuliku küllastumise kaudu toidetud *„igast sõnast, mis lähtub Jumala suust!” (Mt 4:4)*

Jeesus kutsub üles võitlema, et siseneda kitsast uksest *„sest paljud, ma ütlen, püüavad minna, aga ei suuda!” (Lk 13:24)* Kerge ja turvaline on lasta ennast voolust kanda, sulanduda märkamatu massi ning õigustada oma tegusid või tegematajätmissi tänapäevaste tendentside või moodsate kommetega. Selline elu tähendab viibimist mugavustsoonis ning isiklikust vastutusest loobumist. Keegi teine määrab siis suuna, rütmi ja eesmärgid minu elus. Selline elu uinutab, nüristab ning sünnitab ükskõiksust, viib meid kaugemale Jeesusest, kes kutsub võitlema selle nimel, et saaksime liikuda peavoolust erinevalt, otsida kitsast rada ja sissepääsu kitsast uksest. Mäejuhluses ütleb Jeesus: *„Minge sisse kitsast väravast, sest lai on värav ja avar on tee, mis viib hukatusse, ja palju on neid, kes astuvad sealt sisse! Kuid kitsas on värav ja ahtake on tee, mis viib ellu, ja pisut on neid, kes selle leiavad.” (Mt 7:13–14)*

Mida tähendab kitsa ukse kaudu sisenemine kristlasele üksikult? Mida Kristuse kirikule? Kas uksest sisselaskmist nõudes õigustame end sõnadega: *„Me oleme sinu ees söönud ja joonud ja sina õpetasid meie tänavatel.” (Lk 13:26)* Parandagem meelt ja palvetagem lakkamata, et Issand ei vasta: *„Ma ei tea, kust te olete tulnud, hoidke minust eemale, kõik ülekohtutegijad!” (Mt 13:27)*

Tuhkapäev on palvepäev, mil palume oma maa ja rahva pärast. Milline on tee, siht, uks või värav, mille suunas liigub Eesti riik ja rahvas? Paastukuu esimesel päeval peame valima tuhandetest selle ühe, kellele anda oma hääl valijana, kodanikuna. Kristlastena valimistel osaledes panustame tervemale ja

paremale ühiskonnale. Elu meie ümber muutub ka siis, kui me ei keskendu niivõrd oma meele muutmisele, kuivõrd meeleparandusele, mille keskmes on Kristuse armastuse eeskuju. Sellisest meeleparandusest ei ole vaja paastuda!

Issand Jeesus Kristus, heida armu meie peale!

Õnnistussoovid palvepäevaks ja paastuaja alguseks,

+Urmas Viilma

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA MÄRTSIS.

- P, 1. märts kl 10 Leerikooli algus. Kl 11 paastuaja 2. pühapäeva jumalateenistus armulauaga.** Palve ja usk. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe, diakon Küllike Valk ja organist Lia Salumäe. Kaastegev naisansambel. **Kl 12.30** koguduse nõukogu koosolek (Jaani kirikus). **Kl 16.00** segakoori proov (Jaanisaalis).
- T, 3. märts kl 19** toomkoori proov (Jaanisaalis).
- K, 4. märts kl 16.30** Jaanimardikad (Jaanisaalis). **Kl 18** kogudusekool.
- R, 6. märts kl 9** hommikupalvus (Jaani kirikus). **Kl 13.30** teetund (Jaanisaalis). Kell 17.00 Segakoori proov (meeshääled).
- P, 8. märts kl 11 paastuaja 3. pühapäeva jumalateenistus armulauaga.** Teema: Jeesus – kurjuse võimu võitja. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe (Jaani kirikus).
- E, 9. märts kl 18** segakoori proov naistele (Jaanisaalis).
- T, 10. märts kl 19** toomkoori proov (Jaanisaalis).
- K, 11. märts kl 16.30** Jaanimardikad (Jaanisaalis).
- R, 13. märts kl 9** hommikupalvus (Jaani kirikus). **Kl 13.30** teetund (Jaanisaalis). Kell 17.00 Segakoori proov meestele (Jaanisaalis).
- P, 15. märts kl 11 paastuaja 4. pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Lastekirik.** Eluleib. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe, diakon Küllike Valk ja organist Lia Salumäe (Jaani kirikus). Kell 16.00 segakoori proov (Jaanisaalis).
- T, 17. märts kl 19** toomkoori proov (Jaanisaalis).
- K, 18. märts kl 16.30** Jaanimardikad (Jaanisaalis).
- R, 20. märts kl 9** hommikupalvus (Jaani kirikus).
- P, 22. märts kl 11 paastuaja 5. pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Kannatuste pühapäev.** Teenivad õpetaja Kristel Engman ja Teno Ilves (Jaani kirikus). **Kl 11** Saksa keelne jumalateenistus. Teenib õpetaja Matthias Burghardt (Kreegi majas Väike-Viigi 10).
- E, 23. märts kl 18** segakoori proov (Jaanisaalis).
- T, 24. märts kl 19** toomkoori proov (Jaanisaalis).
- K, 25. märts kl 12 paastumaarjapäeva küüditamise 66. aastapäeva mälestuspalvus** (Toomkiriku ristimiskabelis). **Kl 16.30** Jaanimardikad (Jaanisaalis). **Kl 18** kogudusekool (Jaanisaalis).
- R, 27. märts kl 9** hommikupalvus (Jaani kirikus). **Kl 13.30** teetund (Jaanisaalis).
- P, 29. märts kl 11 Palmipuudepäeva jumalateenistus armulauaga** (Jaani kirik). Aukuninga alandustee. Teenib õpetaja Tiit Salumäe, orelil Eneken Viitmaa. **Kl 18.00** jumalateenistus armulauaga De la Gardie hooldekodus.
- E, 30. märts kl 15 Suure nädala esmaspäeva palvus.** Jeesus Ketsemanis (Jaani kirik).
- T, 31. märts kl 15 Suure nädala teisipäeva palvus.** Jeesus kohtu ees (Jaani kirik).

TERE TULEMAST LEERI!

Kevadine leerikool algab 1. märtsil kl 10.00 enne jumalateenistust Jaani kirikus. Saame tuttavaks, tutvume leerikooli kavaga, lepime kokku leeritundide ajad ning tutvume õppematerjalidega.

Leer ehk vana nimega „peakool“ on koguduse kool. Leerikoolis tutvutakse põhjalikumalt ristiusuga, Piibli, kiriku õpetuse ja ajaloo, kristliku eetika ning koguduse eluga. Leeritunnid toimuvad vastavalt kokku lepitud kavale. Tunde viivad läbi koguduse vaimulikud ja teised kaastöölised. Lisaks eelnimetatule on leerikoolis osalemine hea võimalus arutleda elu ja igavikuliste küsimuste üle.

Leerikursus lõpeb leeripühaga ehk konfirmatsiooniga 31. mail. Leerikooli lõpetanu saab koguduse täisõiguslikuks liikmeks, võib tulla armulauale, saada ristivanemaks, lasta abielu laulatada ja kandideerida koguduse juhtorganitesse.

Leerikursuse tasu on 30 eurot.

Täpsemat teavet leerikooli kohta saab õpetajate Tiit Salumäe (tsalumae@yahoo.com; 5280635) või Kristel Engmani (kristel.engman@eelk.ee; 5289527) käest.

MAIKUU TULEB SÜNDMUSTEROHKE.

HAAPSALU SAAB TAAS PIISKOPILINNAKS.

Jüripäeval pühitsetakse Tallinna Neitsi Maarja Piiskoplikus Toomkirikus piiskopiks assessor praost Joel Luhamets ja assessor praost Tiit Salumäe. Tiit Salumäe kohapeale pühitsemise pidulik jumalateenistus ja pidustused toimuvad reedel, 1. mail 2015.

Vaimulikest ja ilmikutest koosnev protsessioon suundub kl 11.45 Jaani kirikust toomkirikusse, kus keskpäeval algab pidulik jumalateenistus. Teenistusel jutlustab piiskop Tiit Salumäe, armulaua seab peapiiskop Urmas Viilma. Kaasa teenivad EELK piiskopid ning Lääne ja Lääne-Harju praostkonna vaimulikud ja väliskülalised. Laulavad koorid. Jumalateenistusele järgneb pidulik vastuvõtt ja piiskopi tervitus linnarahvale. Oodata on külalisi lähemalt ja kaugemalt.

Hea lugeja! Loodan, et ka Sinul on võimalik sellest ajaloolisest ja pidulikust sündmusest Haapsalus osa võtta. Lähem teave aprilli Johannese Sõnumites.

Korraldustoimkonna juht
vikaarõpetaja Kristel Engman
kristel.engman@eelk.ee

PEREPÄEV PIISKOPILINNUSES.

Ühtehoidev pere, riik ja Euroopa Liit.

Emadepäevale eelneval laupäeval, 9. mail, mis on tänava ka Euroopa päev, toimub koguduse algatusel piiskopilinnuses perepäev. Kavas on erinevad tegevused nii suurtele kui väikestele. Alustame perepäeva kl 11.00 laste kontserdiga toomkirikus, kl 12.00 algavad tegevused piiskopilinnuses ning kell 14.00 loodame näha lastekiriku laste ülestõusmispühade näidendi kordusetendust. Täpsem teave sündmuse lähenedes.

Perepäeva korraldavad lisaks kogudusele Piiskopilinnuse Sihtasutus, Kaitseliidu Läänemaa Malev, linn ja maakond. Samuti on kaasatud teiste Haapsalus ja Läänemaal tegutsevate ametkondade esindajaid. Perepäeva üldised atraksioonid on kõigile osalejatele tasuta.

Ootame perepäevast osa võtma kõiki Haapsalu elanikke ja koguduste liikmeid, iseäranis teretulnud on lastega pered.

Tere tulemast!

Korraldustoimkonna nimel
vikaarõpetaja Kristel Engman

EMADEPÄEVAST TOOMKIRIKUS.

Üks osa kristlikest väärtustest on pere ja ligimese teenimisega seonduvad väärtused, mille tunnusteks on armastusest kantud lugupidav suhtumine kogu loodu suhtes, teeniv ja jumalakartlik vaim. Neid väärtusi oluliseks pidades on ka Haapsalu kogudus korraldanud aastaid emade- ja isadepäeval temaatilisi sündmusi või tavapärasest pidulikumaid jumalateenistusi. Nii ka tänavu.

Pühapäeval, 10. mail kell 11.00 tähistame emadepäeva piduliku perejumalateenistusega toomkirikus. Jumalateenistusel esinevad laululapsed ja noored muusikud. Kuna emadepäevaga päädib ka lastekiriku tegevusaasta, saadame meie koguduse noorimad pidulikult suvepuhkusele.

Tere tulemast!

MAARJAMAA 800. PALVERÄNNAKUD AJAS JA VAIMUS.

Seoses Maarjamaa 800 teema-aastaga toimub laupäeval, 16. mail 2015 Haapsalu Jaani kirikus ja toomkirikus rahvusvaheline palverännupäev „Maarjamaa 800. Palverännakud ajas ja vaimus.“

Palverännupäeva eesmärk on arutleda palverännukultuuriga seonduvate aktuaalsete teemade üle. Kaardistada Eesti palverännukultuuri hetkeseis, peamised probleemid ja (sõlm)küsimused selle edendamisel. Ühtlasi soovime pakkuda palverännakutest huvitunuile võimalust teha põhjalikumalt tutvust palverännukultuuri kui ühe rändamise ja usulise fenomeniga.

Ettekannetega esinevad valdkonna parimad asjatundjad – nii teoreetikud kui ka praktikud. Lisaks toimuvad paneelvestlused ja töötoad. Räägime palverännakutest kui kultuurilisest ja religioosest fenomenist ning palverännakute üldistest suundumustest. Heidame pilgu Maarjamaa palverännakutele ja palverännuteedele ajaloos ja tänapäeval, jagame praktilist ja aktuaalset teemat palverännakutest.

Päev algab kell 10.00 Jaani kirikus. Kell 16.30 teeme ühise lühirännaku Haapsalu piiskopilinnuses ning 18.00 peame palverännupäeva lõpetava vesperi toomkirikus.

Kokkusaamise korraldavad EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus, Eesti Jaakobitee Sõprade Selts, Pirita kloostri sõbrad.

Palverännupäevast on oodatud osa võtma kõik, keda palverännakud huvitavad.

Huvilistel palume täpsustavate küsimuste või registreerumise soovi korral ühendust võtta praostkonna vikaarõpetaja Kristel Engmaniga (kristel.engman@eelk.ee, 5289527).

Foto: Wikipedia

PILTE VEEBRUARI SÜNDMUSTEST.

2. veebruaril pühitseti õpetaja Urmas Viilma Tallinna Püha Neitsi Maarja Piiskoplikus Toomkirikus piiskopiks ja seati peapiiskopi ametisse.

Peapiiskop Urmas Viilma pühitsesid ametisse piiskopid Einar Soone (altaris keskel), Andres Taul (altaris vasakul) ja Andres Pöder (altaris paremal). Väliskülastajast assisteerisid Michael Bünker (Urmas Viilma selja taga vasakul), Munib A. Younan, Steen Skovsgaard ja Michael Jackson (paremal ees). Peapiiskop Urmas Viilma õnnistab kogudust, teda assisteerivad elektid Joel Luhamets (vasakul) ja Tiit Salumäe (paremal). Fotod: Erik Peinar (Eesti Kirik).

3. veebruaril külastasid Haapsalut Luterliku Maailmaliidu president, Püha Maa piiskop dr Munib A. Younan, Luterliku Maailmaliidu Euroopa sekretär õp. Eva-Sibylle Vogel-Mfato, Kurhessen Waldecki piiskop prof. dr Martin Hein Kasselist ja EELK välissuhete assessor Kadri Eliisabet Pöder.

ARMASTAGEM SEDA „PISIKEST TÄPPI“ MAAILMAKAARTIL.

Veebruarikuusse jääb kaks Eestile olulist tähtpäeva: kuu alguses Tartu rahu aastapäev ja kuu lõpus meie riigi sünnipäev. Nagu tavaks saanud, osales kogudus mõlema sündmuse tähistamisel.

2. veebruaril möödus 95 aastat Tartu rahu sõlmimisest. Sündmust tähistati kontserthalvusega Jaani kirikus. Halvusele eelnes mälestushetk Lossiplatsil Vabadussõjas langenute ausamba juures. Kaitseliidu, linna- ja maavalitsuse esindajad asetasid samba jalamile pärjad ja lilled. Teed Jaani kirikusse palistasid 95 küünalt, mille olid süüdanud kooliõpilased. Kirikus kõnelesid kokkutulnuile piiskop *electus* Tiit Salumäe ja Kaitseliidu Lääne maleva pealik major Arnold Juhans. Tõdeti, et Tartu rahu tähtsust Eesti ajaloos ei saa kuidagi üle hinnata ning sellega seotud mälestusüritused on meile olulised. Muuhulgas nenditi, et Haapsalus on peale kasvanud terve põlvkond, kelle mälus puudub pilt Lossiplatsist ilma Vabadussõja ausambata. Möödunud aastal novembris möödus 20 aastat ausamba taastamisest. Muusikalises osas esines Haapsalu Põhikooli tütarlaste ansambel Ilona Aasvere juhatusel. Kava oli tervenisti Eesti autoritelt ning laulud vaheldusid luulekatketega. Tõestamaks, et eestlased tõepoolest on laulurahvas, laulsid viimases regilaulus Ilona Aasvere eestvedamisel kaasa kõik kohalviibijad.

24. veebruaril algas Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine kontsertaktusega Haapsalu Toomkirikus, kõnelesid Lääne maavanema kohusetäitja Kristel Jupits ja Läänemaa Ühisgümnaasiumi abiturient Grete Grauberg. Laulis Toomkoor ja koguduse lasteansambel. Halvuse osas teenisid kaasa teiste konfessioonide vaimulikud. Aastapäeva tähistamine jätkus Kaitseliidu poolt korraldatud miitinguga vabadussamba juures. Kõnelesid Haapsalu Põhikooli õpilane Eliise Veltri, Haapsalu linnavolikogu esimees Jaanus Karilaid, piiskop *electus* Tiit Salumäe ja Kaitseliidu Lääne maleva esindaja Heiki Magnus. Tiit Salumäe luges katkendeid Haapsalu koguduse kunagise õpetaja Konstantin Küti jutlusest, mille viimane pidas vabariigi aastapäeval 1940. Euroopas möllas juba sõda ja Eestis olid Nõukogude Liidu sõjaväebaasid. Ometi tõi õpetaja Kütt välja paljutki, mis Eesti oli saavutanud 22 aasta jooksul oma riiki üles ehitades ja eelkõige seepidised kasvades. Nii võime praegugi tõdeda, et meil on, mille üle uhke olla. Samas pole vabadus ja oma riik iseenesest mõistetavad kingitused. Saame ja peame igaüks oma jõudu ja võimist mööda midagi nende kestmiseks tegema. Luuletaja Peep Ilmetil on Eesti kohta järgmised luuleread:

Gloobusel see maa on pisikene täpp,
mille kinni katab näitav näpp.

Kõik on suhteline: ei pea olema kõige-kõige, et olla suur ja vastupidi. Armastust ja hoolivust oma maa ja riigi vastu ei saa kilodega kaaluda ega meetriga mõõta, see peab olema sügaval meie sees. Armastagem siis seda „pisikest täppi“ ning hoidkem ja hinnakem kõike, mis siin on. Iga päev.

Muljed noppis üles ja jäädvustas
Tiia Laar

USUTLUS KATRIN KAASIKUGA.

*Alates 2013. aasta sügisest elab Põhja-Saksamaal Hamburgis koguduse liige ja paljudele kirikulistele andeka viiuldajana tuntud **Katrin Kaasik**. Märtsi Johannese Sõnumites räägib ta oma elust ja tegemistest.*

Millega Hamburgis tegeled? Möödunud sügisel alustasin muusikateraapia magistriõpinguid Hamburgi Muusika – ja Teatrikõrgkoolis, lisaks töötan ühes algkoolis pikapäevarühma õpetajana. Peagi alustan oma esimest praktikat siinse ülikoolikliinikumi lasteonkoloogia osakonnas.

Kas õpingute ja muude tegemiste kõrvalt jääb aega ka mõne koguduse tegevuses kaasa lüüa või kirikus käia? Suuremate kirikupühade ajal olen võimaluse korral käinud musitseerimas Kasseli lähedal Naumburgis Pille ja Michael Heckmanni praeguses kodukirikus. Neid jumalateenistusi oodatakse pikisilmi - eriline ja südantsoojendav elamus nii muusikutele kui kuulajatele.

Mida tähendab ühele Haapsalu tüdrukule võõrsil elamine? Minu jaoks tähendab Hamburgis elamine iga päevaga avarduvat silmaringi, sest puutun igapäevaselt kokku erinevatest rahvustest ja sotsiaalsetest kihtidest pärit inimestega (Hamburgis elab inimesi 180-st kultuuriruumist), kogemustepagasi tohutut kasvu, maailmatasemel kultuurielust osasaamist ning ligipääsu väga kõrge kvaliteediga magistriõppe programmile.

Samas käib siin elamisega kaasas ka Eesti elu distantsilt jälgimine ja loomulikult ka eemalolek sõpradest ja perekonnast, kes elavad Eestis või mõnes muus välisriigis. Suurlinnas elamine on mind pannud hindama väikelinna lühikesi vahemaid, rahu, värsket õhku ning mere ja metsa vahetut lähedust.

Teisalt on siinne elu tohutult põnev koos kõigi oma võimaluste ja väljakutsetega, mis aitavad edasi areneda. Loodan, et mul on millalgi võimalik siin kogutud teadmiste ja kogemustega ka Eesti elu rikastada.

Soovin Johannese Sõnumite lugejatele kaunist algavat kevadet! Märgake enda ümber olevat ilu ja inimesi. Te elate väga erilises paigas, mida paljud eemalolijad igatsevad!

Katrin Kaasikut usutles Kristel Engman

OLLES OSA OMA MAAST.

Läänemaa Ühisgümnaasiumi XII H klassi õpilase Grete Graubergi kõne
Eesti Vabariigi 97. aastapäeva kontsertjumalateenistusel 24. veebruaril 2015 Haapsalu toomkirikus.

Maakeral tilluke laik, paljudest naabritest vähem, südames suur, ilus paik, hingele kõikidest lähem. Selliste sõnadega algab laul, mida kanti ette Maa ja Ilm laulupeol, mille sõnade autor on Leelo Tungal ja muusika autor Erki Sven Tüür. Just need sõnad kirjeldavad mu tundeid minu kodumaa, Eesti vastu.

Ma võiksin oma kõnes rääkida eestlaste raskest minevikust ning Eesti vabaduse eest võitlemisest, see oleks ju täiesti asjakohane teema, aga ma ei hakka sellest rääkima. Ma ei hakka sellest rääkima, sest tegelikult ei taipa ma sellest midagi. Kõike sellega seonduvat olen ma lugenud vaid puiste tekstidega ajalooõpikutest, mis on pungil fakte ja aasta arve. Ma ei tea, mis tunne oli see, kui Eesti oli saanud äsja vabaks, ma ei tea, mis tunne oli, kui lähedasi küüditati, ma ei tea, mis tunne oli saada teade, et perekonnaliige on saanud sõjas haavata või hoopis langenud kangelasena. Ma isegi ei taha sellele

mõelda. Kuid kas ma peaksin? Kas mina tean, mis on tegelik hind ja väärtus praeguse iseseisva Eesti eest? Ütlen ausalt, ei tea. Kuid ma tean seda, kui hea on praegu Eestis elada, sest ma tunnen seda iga päev.

Mida enam kuulen ma inimesi, ja nimelt veel endast vanemaid inimesi, virisemas selle üle, kui halb on Eestis elada. Üks asi võiks olla nii meele ja teine naa meele. Armas inimene, mida oled sina teinud selle heaks, et meil kõigil oleks oma riigis parem elada? Mida väiksem on riik, seda suurem osa on inimene oma riigist. Meie olemegi riik, meie oleme mutrid, mis seovad Eesti üheks edukaks riigiks. Meie, eestlased oleme suutelised nii palju ära tegema, kui me vaid lõpetaksime kurtmise ja hakkaksime tundma rõõmu sellest, et oleme osa oma riigist. Tsiteerin siinkohal Lennart Meri ütlust: „oma riigi eest vastutame kõik koos ja igaüks eraldi“. Kodanikuks olemine ei tähenda ainult saamist, vaid ka andmist.

Ma olen osalenud kahel tantsupeol ja neljal laulupeol ning iga peo ajal olen tundnud end nii uhkena meie rahva üle, et seda sõnadesse panna on väga keeruline. Võin kihla vedada, et enamik nendel pidudel osalenud inimesi ning ka vaatama tulnud inimesi tundsid sarnast tunnet. Ja see, et me tunneme midagi ühte meele ja hingame justkui samas rütmis ning saame puudutatud sellest, mida me oma väikese rahvaarvuga oleme saavutanud. See on imetlusväärne.

Ma tahan teile kõigile, sõpradele, eestlastele, ühe maa õdedele ja vendadele panna südamele, et teil, õigem oleks öelda meil, on midagi, mille üle uhke olla ja rõõmu tunda. Meil on oma iseseisev Eesti ning seda juba 97 aastat.

Kaunist aastapäeva teile kõigile!

MURE OMA RIIGI PÄRAST EI SAA OLLA AINULT NATO JA EESTI KAITSEJÕUDUDE MURE.

Tiit Salumäe kõne Haapsalu lossiplatsil 24. veebruaril 2015. Portaali „Läänlane.“

Täna tahan jagada 75 aastat tagasi minu eelkäija õpetaja Konstantin Küti sõnu. Ta pidas selle kõne vabariigi aastapäeval 1940. Mõelge, mis aeg siis oli. Juba mitu kuud tagasi oli Eesti pidanud lubama oma territooriumile nõukogude baasid, sakslased olid põgenenud oma ajaloolisele kodumaale, Haapsalu rahvas pidi elama hirmus lennukimürinat kuuldes. Rahval oli hirm homse päeva ees.

Aga õpetaja Kütt ütles sel päeval: “Täna pühitseme oma armsa kodu Eesti 22. aastapäeva. Meie pisikene Eesti on pidanud ka värisema tugevajõuliste suurriikide heitluste keerises. Ähvardavad hädaohud on igale eestlasele südames selgeks teinud, kui armas on oma kodu.

Täna sel päeval peab iga eestlase suus, ka sarnase eestlase, kes muidu enda jõule loodab, olema tänu Jumalale, kes on imelisel viisil eesti rahvast juhtinud läbi selle aasta. See tänu tuleb südamest, sest me teame küllalt hästi igaüks, et me pole sugugi paremad ja enam vabadust ära teeninud kui need, kes heitlesid ja heitlevad praegu oma kodu pärast.

Tagasivaates näeme, et oleme olnud kui usinad ja virgad mesilased oma pesa ehitamas. On ehitatud armastusest sellele alusmüürile, mis rajati 22 aastat tagasi. Kui palju on toonud armastust ja iseennastohverdandmist meie rahvale meie armas president ja meie rahva juhid, aga ka paljud ja paljud kodanikud on andnud iseennese suure osa ohvrina oma kodule. See seob meid ja aitab meil kodu hoida.

On ju muidugi olnud nurisejaid kõikidel aegadel, kes leiavad põhjust alati laita ja näitavad sellega üles

tänamatust. Hea on ja paremat tahetakse. Nüüd aga oleme sattunud ka tuule ja tormi lähedale. Need on raskused. Eestlastele pole raskused kunagi saanud kohutavaks ohuks. Me omame elukogemusi raskustega võideldes. Teame väga hästi, et sarnasel puhul rahutus võib hävingut tuua. Tarvis on üksmeelt, ühist meelekindlust, mitte teoreetilist, vaid sarnast, mis põhjeneb kogemustel. Laev tormis. Peame endiselt pingutusi tegema selleks, et selle laeva saatus oleks kindel. Ainult nii kaua kui me teame, mis tähendab meile see maakamar, niikaua kuulub see meile.

Otsigem sellele vastust ja võtame igäüks jõukatsumisele oma kohusetunde kodu vastu. Õigus ja rahu andku teineteisele suud. Tõde tulgu maast ja õigus taevast, mis neid ühendab üheks tervikuks. Torm ei tee tugevale puule kahju, vastupidi - torm paneb juured sügavale. Eluraskused annavad jõudu ja energiat. Elu ilma raskusteta polegi elu. Igäüks loob oma maailma ja õnne - eestlane ja eesti rahvas oma. Et saavutada seda, peame kasvama seesmiselt tugevaks. See on püha tuli meie kodutempli altariil, siht meie vabaduse poole.”

Need olid mõned lõigud 24. veebruaril 1940 peetud kõnest. Vabariik pidas veel viimast aastapäeva enne okupatsiooni. Head kaasmaalased, head Haapsalu inimesed. Maailm on taas muutunud ohtlikuks ja mure oma riigi pärast ei saa olla ainult NATO ja Eesti kaitsejõudude mure. Kaitseteadlikkus, austus oma rahva ja riigi vastu on üks garantii riigi püsimisele.

Mäletan oma kodu vaimu. Sel ajal kui see ei olnud sugugi üldine, oli see vabaduse vaim ja meid õpetati olema vabad inimesed. Alati saab inimene olla enda vastu aus ja ka närune, vabandada ennast, et niisugune oli aeg. Kinnitan teile Eesti rahvusliku isa, õpetaja Jaan Lattiku sõnadega: “Kui me alustame iseendast ja loobume otsustavalt kurjusest ja seame endale suuremad eesmärgid, milleks oleme võimelised, siis on paranemine võimalik.”

Tehkem siis oma valikud ka riigikogu valimistel, kes seda pole veel jõudnud teha. Meil on üksainus Eesti vabariik ja see on meie kodumaa. Meil ei ole vaja kusagile minna, me ehitame seda maad oma laste ja lastelaste jaoks. Olgu Jumal meile selleks abiks. Austagem vabaduse eest langenuid, neid, kelle nimed on ka siin sellel sambal. Su üle Jumal valvaku ja võtku rohkest õnnista, mis iial ette võtad sa, mu kallid isamaa. Elagu Eesti!

MOONA TÕDEMUSED.

"Te peaksite minu üle uhked olema - ma olen õnnelik."

"Minu meelest pole aus heade asjadega viivitada isegi, kui on uneaeg."

Moona Ojasoo (4)

ÜLESKUTSE MÄNGUASJADE ANNETAMISEKS.

Jaauaris seadsime vabatahtlike abiga Jaanimajas sisse Jaanimardikate mängupesa, kus koguduse mudilased ja kõik teised lapsed saavad mängida ning mõnusalt aega veeta. Kutsume üles koguduse liikmeid mängutoale annetama. Annetatavad mänguasjad peaksid olema naturaalsest materjalidest, töökorras ja puhtad. Soovime laste muusikariistu, mida Jaanimardikad saaksid laulutundides kasutada.

Võta palun ühendust õpetaja Kristel Engmaniga, tel 5289527 või kristel.engman@eelk.ee.

Mängupesa on avatud Jaanimardikate laulu- ja mängutunni ajal (kolmapäeviti 16.30-17.30), jumalateenistuste ajal ning muul ajal vastavalt kokkuleppele. Lapsed viibivad mängupesas vanemate vastutusel. Tere tulemast!

KOGUME LUGUSID NIMEDEST.

Armas suur ja väike lugeja!

Emadepäeval on meil plaanis üks vahva ettevõtmine, mille jaoks ootama ka Sinu panust.

Kutsume Sind panema kirja enda, oma ema ja oma vanaema nimesaamise loo. Miks on Sul, Su emal ja vanaemal just selline eesnimi? Kes selle nime pani ja mida see nimi tähendab? Kas Sul, Su emal või vanaemal on olnud seoses nimega mõni vahva juhtumine? Aga võibolla Sa ei teagi, miks on Sulle just selline eesnimi pandud? Miks kannavad Su ema ja vanaema just sellist eesnime? Kui Sul on kellegi käest küsida, siis oleks nüüd sobiv aeg see lugu välja uurida ja kirja panna.

Ootame nimesaamise lugusid hiljemalt **3. maiks 2015** koguduse e-posti aadressile haapsalu@eelk.ee või paberkandjal kantseleisse. Jutule palume lisada autori nimi, vanus ja kontaktandmed (telefon ja e-posti aadress). Jutukestest paneme toomkirikus kokku temaatilise stendi.

Koguduse lastetöö toimkond

SÜNNIPÄEVAD MÄRTSIS.

1. märts Tõnu Aaliste
2. märts Tiit Aedmäe
Kaido Rehkalt
Kätriin Kurst
Gloria Magdaleena Strauss
3. märts Lilli Veide 76
Martin Oja 30
Stella Dana Ender
Tormi Ojasoo
4. märts Tiina Kütt
Grete Katharina Strauss

5. märts	Leida Niinemäe	82
	Silver Tigane	45
	Liis Laur	
9. märts	Indrek Kalda	
	Ülle Kõva	
	Piret Soome	
11. märts	Kristi Henning	
	Emma Miia Martson	5
	Küllike Valk	
13. märts	Taimi Sammel	
15. märts	Taavi Lauringson	
	Airi Laanepuu	40
16. märts	Leida Arna	88
	Sigrid Tarkmeel	80
	Joanna Martina Lepmets	
17. märts	Vaike Pertel	80
	Heli Tammik	
	Vallo Vilta	
	Katrin Jets	
18. märts	Kaidi Mutso	
	Peeter Vihmann	
19. märts	Helju Laine Zauram	93
22. märts	Ülo Birnbaum	72
23. märts	Kadri Rehkalt	
24. märts	Rait Bachmann	
25. märts	Triin Laasi	
26. märts	Loviise Radjuk	80
	Tiit Lõhmus	
	Emily Kalamees	
27. märts	Aire Nilb	
	Kristel Borman	45
	Klaide Kaunissaar	
28. märts	Angeliina Schwindt	45
	Kristi Ainjärv	
	Raigo Vali	
29. märts	Anneli Ammas	
	Mari Saviir	25
30. märts	Karl Vihterpal	85
31. märts	Linda Sain	78
	Reino Kaukes	
	Oskar Saareväli	5

Palju õnne sünnipäevaks ja õnnistust uueks eluaastaks!

MÄRTSI JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Aga miks sa näed pindu oma venna silmas, palki iseenese silmas aga ei märka? Matteuse 7:3

Kannatusajal oleme eriliselt kutsutud sügavale enda sisse vaatama ja meelt parandama. Ent igaüks, kes võtab tõsiselt Kristuse järgimist täielikus kuulekuses, tegeleb kindlasti pidevalt oma patuprobleemiga, pöördudes iga päev üha uuesti meeleparanduses Jumala poole. Kuid oma patuga tegelemises võib peituda ka suur oht — kõik sõltub sellest, millistel motiividel me seda teeme. Võime ise arvata, et teeme seda armastusest Jumala vastu, ent tõeliseks, meile eneselegi varjatud motiiviks võib tegelikult olla kaasinimeste heakskiidu ära teenimine ja soov näida õigena inimeste, mitte Jumala silmis.

On teada, et just auahnus ja uhkus on väga tugevad stiimulid, muutmaks end väliselt pühaks ja inimestele meelepäraseks. Seega uhkusest ja auahnusest ajendatuna võime üsnagi edukalt lahti saada

paljudest välistest pattudest, iseloomuvigadest ja muudest pahedest. Samas meie uhkus selles võitluses järjest tugevneb. Tagajärjeks on see, et oleme vabanenud küll pinnust oma silmas, ent asemele oleme saanud palgi. Üheks võimaluseks oma tõelisi motiive ära tunda on jälgida iseennast, kuidas me sisimas suhtume oma kaasinimestesse. Kui kaasinimese patu või vigade nägemine tekitab meis kohut mõistva hoiaku ja paneb meid teda kasvõi ainult mõttes süüdistama ja hukka mõistma, oleme oma pindudega tegelenud just uhkusest ajendatuna.

Benediktiini ordu mungad, nähes oma venda patustamas, palvetasid: “Issand, ma olen pattu teinud. Palun anna mulle andeks.” On tõesti hea ja vajalik alati meeles pidada, et kui suur olekski meie tõeline või näiline pühadus, ikkagi oleme ainult armu saanud patused.

**Õiglane Jumal,
Sina jäid armastuses kindlaks — kuni ristini!
Õpeta Sina meid armastama Sinu armastusega,
millest lähtub ju meie kõigi elu:
et me näeksime iga inimest Sinu silmadega
ja otsiksime teda Sinu halastusega.
Sinu läbi muudetud südamed muudavad maailma.**

Hingehoidja ja vaimulik kirjanik Irmela Hofmann, 1924 – 2003

Mõtiskluse kirjutas Karin Teder.

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kl 9-15. Kohtumine koguduse õpetaja Tiit Salumäega on soovitatav leppida eelnevalt kokku (tel. 52 80635).

Kasutatud riiete annetusmüük on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kell 10.00-13.00.

Telefon 473 7166, 473 7167, 528 0635.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasaaajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Piiskopilinnus ja muuseum. Vaata www.haapsalulinnus.ee Kontakt: Marika Peberg, tel 5184664, 4725346. Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 635.

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com; 53477 633.

Lia Salumäe E-post: lia.salumae@gmail.com; 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub septembrist 2008 kord kuus. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.